

General | Júlia Sánchez Andreo | Actualitzat el 05/11/2021 a les 09:30

Per què cal qüestionar les masculinitats des de la infància?

L'especialista Júlia Sánchez Andreo, ens ofereix recursos per prevenir les violències de gènere i oferir nous marcs de referència als nens, nois i joves

[inicentrareport]El sistema patriarcal i el masclisme són un sistema de creences arrelat a les institucions, l'economia i la cultura i no és responsabilitat estricta de les individualitats que hi convivim dia a dia. Però és cert que **els processos socials i individuals afecten els processos històrics de canvi**.

Aquest article té la voluntat d'oferir una mirada integral sobre els factors que afecten la socialització masculina dels infants i joves, en relació amb la construcció de la seva **identitat de gènere, la vivència de la sexualitat i la creació de la construcció social de bon tracte**.

És important que les identitats masculines que assumeixen majoritàriament els nens i els nois es revisin, **que es qüestionin i contribueixin a declinar la balança de la justícia social**, reconeixent els privilegis que s'han aconseguit a conseqüència dels abusos de poder que s'han exercit.

En quines experiències i pràctiques podem qüestionar i revisar com es va establir la masculinitat hegemònica des de la infància, en la pubertat i l'adolescència? **Quins elements podem qüestionar en la criança i l'educació dels nostres infants i joves?**

[GotaVerdaPle]**L'alfabetització emocional:** La identitat masculina tradicional no permet l'expressió emocional de la tristesa. La nega i la ridiculitza. **Altres emocions com la ràbia es normalitzen i de vegades se sobreestimulen**. Les reaccions violentes sovint s'accepten en la construcció de la identitat masculina tradicional.

En la pubertat i l'adolescència, **les mostres d'afecte, tendresa i expressió sensible** o artística de les emocions poden identificar-se com una situació de risc a la identitat tradicional. Molts infants llegeixen que la tendresa i la vulnerabilitat pertanyen només a l'univers dels estereotips femenins i que no els pertoquen.

[GotaVerdaPle]**Vincles afectius primaris:** El contacte físic amorós, de vegades, es considera una debilitat, una vulnerabilitat o amenaça entre nens. En l'entorn familiar de criança heterosexual moltes criatures troben a faltar als pares. Encara per a molts infants és una figura absent.

Sovint **tenen accés a la corporalitat de la mare sense límits clars**, sigui en relació amb els pits o amb el conjunt de la seva corporalitat. Les persones que maternen poden aprofitar aquestes situacions per expressar límits clars que reivindiquin la valia dels seus cossos i el respecte i la cura que es mereixen.

Quan hi ha germans **convé evitar que no es normalitzin les faltes de respecte**, les agressions verbals o físiques. Igualment cal revisar i denunciar els climes afectius on les discussions familiars, les faltes de respecte o menyspreu són escenes del dia a dia. Les violències s'aprenen i es naturalitzen des de la infància i de vegades fa, que els infants ho arribin a trobar normal i ho puguin seguir reproduint.

[GotaVerdaPle]**Construcció de l'expressió i la identitat de gènere:** Les identitats tradicionals estableixen una discriminació de les tasques quotidianes entre aquelles valuoses i productives i les tasques aparentment poc valuoses vinculades amb les cures.

Per les persones socialitzades en masculí, l'expressió dels mandats tradicionals del gènere els **nega l'ús de certs colors, de diferents peces de roba**, pentinats o expressions. Els pot limitar fins i tot el tipus d'activitat, de joc o actituds que podrien arribar a experimentar en contextos més lliures.

El binarisme de gènere i el sexisme també limita la llibertat d'expressió dels nens a través de **sancions de gènere que poden qüestionar la seva identitat** i fins i tot generant exclusió o violència cap a les identitats dissidents i les expressions de gènere no binàries.

[GotaVerdaPle]**Autopercepció corporal:** La cura de la higiene genital dels infants socialitzats en masculí passa per no ensenyar-los a eixugar l'orina, permetre'ls orinar en espais exteriors...

L'alfabetització genital tradicional implica que es refereixin als genitals utilitzant paraules incorrectes o ofensives, generant una identitat genital negativa, exagerada, ridícula o poc curosa. Això els pot deixar en la ignorància o distanciat de la pròpia corporalitat, de la seva sensibilitat o intimitat.

Moltes vegades **les primeres experiències de coneixement genital** dels nens passen sovint amb estimulacions justificades per arguments mèdics, massa vegades de manera **no informada, no desitjada o imposada**. En alguns casos poden finalitzar en l'extracció de part dels seus teixits erògens. El fet que alguns d'aquests nens es puguin fer mal a ells mateixos en els hàbits quotidians de retracció del gland, pot implicar una estimulació molt prematura del penis, experiències de dolor i dissociació del respecte a les mateixes percepcions de cura cap als genitals.

[GotaVerdaPle]**Sociabilització de la violència:** La socialització en la violència s'estableix a través dels vincles primaris, dels mitjans de comunicació, xarxes socials, dibuixos animats, cromos, joguines...

En el món dels superherois es justifica la violència dient que fan mal "als dolents". La violència es justifica i es normalitza en les burles, faltes de respecte i maltractament (cap als dolents) i en la **violència física o ambiental** (sobre els objectes).

Davant la idea tradicional de "qui té poder mana" seria interessant incloure la idea que el poder és una responsabilitat i no només un privilegi. Les persones amb més poder haurien de ser les que millor poguessin sostenir per fer-se càrrec del bé comú: "qui cuida mana".

[GotaVerdaPle]**El despertar de l'erotisme:** Sovint l'autoestimulació esdevé un comentari públic i motiu de comparació entre nois. Si es comparteixen mites o informacions incorrectes poden generar pensaments equivocats.

Per molts nois la seva sexualitat **no és una experiència íntima o privada**, sinó una mesura per establir el seu valor social.

[GotaVerdaPle]**Relacions d'intimitat eròtica:** El model de la masculinitat tradicional pot dificultar el reconeixement de les orientacions del desig diverses.

En l'adolescència, els joves poden començar a consolidar el desig sexual d'acord amb el consum o la cosificació dels cossos. La cultura de la violació i el **consum de cossos hipersexualitzats, permanentment disponibles**, poden esdevenir pretextos que justifiquen que ells puguin insistir, forçar, consumir o violar altres persones, habitualment noies.

La identitat hegemònica pot sentir-se amb la legitimitat d'exigir que li produeixin satisfacció genital, encara que l'altra persona ho desitgi o no o bé li pugui suposar un malestar.

El romanticisme heteronormatiu també afecta la construcció de les identitats masculines, en el sentit que se suposa que han de ser proveïdors, salvadors i protectors de les "pobres indefenses noies", o dels altres subjectes suposadament passius.

[GotaVerdaPle]**Què cal fer amb tot plegat?** Cultivar masculinitats respectuoses que posin al centre la deconstrucció de les identitats tradicionals. **El qüestionament de les masculinitats tradicionals des de la infància, en la pubertat i l'adolescència** implica poder oferir alternatives, espais de revisió i reflexió sobre tots aquests temes.

[info]Segueix La Ciranda a les xarxes[/info]